

Arbeiðs- støðan á Sandi bøtt mun- andi

Arbeidsstøðan hjá ungfolki í Sandoynni er batnað munandi, síðan kanningin um arbeidsstøðuna hjá ungum í Føroyum varð gjørd.

Hetta upplýsti Tórálvar Mohr Olsen, úr Javnaðarflokkinum, tá lögtingið viðgjørdi arbeidsstøðuna hjá ungfolki í Føroyum seinasta hósdeg.

Hann upplýsti, at í dag verður í uppslagum lýst eftir folki.

Tað, sum hevur broytt støðuna í Sandoynni, er flakavirkið á Sandi, sum varð tikið í brúk seinasta heyst.

Pauli Ellefsen, lögmaður, var skjótur at taka orðið. Hann segði, at hetta var flóandi at hoyra, tí eitt, sum landsstýrið herði sett sær fyrri, var at skapa betri arbeidsstøður á Sandi.

Tórálvar Mohr Olsen svaraði aftur, at orðini hjá honum voru ikki meint sum eitt ros til landsstýrið. Hann visti á arbeidskapandi virki verða ikki sett í gongd eftir einum ári. Hann segði, at virkið var fyrirleikað í fleiri ár.

Hinvegin fyllist Tórálvar Mohr Olsen á, at nógvar mál úr Sandoynni høvdu fingið ringa mottok í landsstýrinum.

Sum domi nærndi hann, at sandingar ikki fingið innflutningsloyvi til trolara. Harafturat kravdi landsstýrið meiri partapening fyrri at ganga við til at veðhalda fyrri virkinum. Seinri visti tað seg, at landsstýrið hevði mistikið seg. Alt var í lagi við eginpeninginum.

Lögmaður svaraði aftur, at innflutningsbannið av brúktum fiskiforum var ikki vent móti sandingum, men gátt allar Føroyar.

Tingmenn bert fá boð upp á arbeiði til ung

Uppskot kom fram um at endurreisa eitt hermetikkvirki og broyta manningarlógina

Løgtingið hevur ikki nóg boð uppá, hvussu arbeidsstøðan — fyrri ikki at siga arbeidsloysistrupulleikarnir — hjá ungfolki skulu loysast.

Tingmenn eru kortini ikki eiðasirir og okkurt itøkiligt uppskot kom fram, tá lögtingið í síðstu viku viðgjørdi evnið «Arbeidsstøðan hjá ungfolki í Føroyum» eftir uppskoti frá Tjóðveldisflokkinum.

Tingmaður skeyt m.a. upp at endurreisa «bolla-fabrikkina» hjá Kjølbros, broyta manningarlógina og gera landfast millum Kunoyanna og Borðoyanna.

Annars snúði kjakað seg mest um kanningina av arbeidsstøðuni hjá ungfolki. Henda kanningin varð gjørd á heysti í 1981 og á várið í '82.

Kanningin visti, at rættuliga nógvar ungfolk litið arbeiði hevði ein part av árinum. Nógvar av tí, sum kom fram, hevur verið frammi fyrr. M.a. á panelfundinum, sum Byarbókasavnið skipaði fyrri fyrri í vetur, og sum varð endurgivin í Sosialinum.

Serliga voru trý stóð rakt av vinnuløysi millum ung. Tey voru Norðoyggjar, Sandoyggjin og Suðuroyggjin.

Long tíð aðrenn tey funnu hillina

Eli Nolsøe, úr Sambandsflokkinum, helt, at tað var ringt at meta um, um tað er verri státt hjá ungdomi í dag í mun til fyrr. Hann segði, at fyrr gingi tey flestu uttan arbeiði leingi, og høvdu bert arbeiði til tíðir, aðrenn tey funnu ta røttu hillina.

Norðoyatingmaðurin harmaðist um, at nógvar arbeiðsplass eru niðurløgd í Klaksvík. Hann hevði uppskot til loysn av vinnuløysinum og mælti til at seta 1,5 mill. kr. av til at gera fast samband millum Borðoyanna og Kunoyanna.

Somuleiðis mælti Eli Nolsøe til at endurreisa hermetikkvirki hjá Kjølbros. Hann helt, at eitt slíkt virki kann geva nógvar arbeiðsplass.

Eisini skeyt hann upp at broyta manningarlógina. Hann segði, at einir-tveir mans eru ov fjar við bátunum. Verða teir fleiri, fer tað at bota um goðskuna, roknaði Eli Nolsøe við, sum annars visti á, at



Tað eru ungfolk í vissum portum av landinum, sum hava torført at finna sær arbeiði ella lærupláss

fleiri kommunalar uppgávur liggja á láni, m.a. rudding.

Senda margfaldaðar umsóknir í villareidi

Karin Kjølbros, úr Tjóðveldisflokkinum, upplýsti, at nógvar ungfolk eru so í villareidi, at tey senda fjørritað brøv til allar stovnar og søkja arbeiði.

— Hja okkum var ungdomstíðin ein inspirerandi tíð, men tað tykist hon ikki vera hjá ungdominum idag, víði Karin Kjølbros vera við.

Jørgen Thomsen, úr Javnaðarflokkinum, aftur visti henni. Hann segði, at hann og mangir landsmenn við honum noyðdist burtur í onnur lond at fáa arbeiði. Hann helt tað ikki vera inspirerandi.

Karin Kjølbros viðgækk, at hon kanska hevði verið privilegerað. Hon meinti við, at allir møguleikar høvdu ligið opnir fyrri hennara generation. Og legði afturat, at eisini í hesum sambandi vendi tann tungi endin niðureftir.

Joannes Dalsgaard, úr Javnaðarflokkinum, meinti, at olli stóðan á arbeiðs-

marknaðinum atti at verið kannað.

— Arbeidsloysi er ein sosial, menniskjalig og samfagslig vanlukka, sum vit upplivdu í 30-unum, 50-unum og aftur uppliva idag.

Hann visti á, at hóast búskaparligu útlitini eru ljósari, so veksur arbeidsloysið vegna teknologiskar strukturbroytingar.

Framsøgumaður Javnaðarflokksins helt tað vera týðningarmikið, at lögtingið viðurkennir, at eitt arbeiðsloysi finst.

Streymurin til teoretisku útbúgvingarnar má minkast

Joannes Dalsgaard mælti annars til at fáa alla útbúgvingina hjá teimum ungu í eina fasta legu, soleiðis at so nógvar ungfolk ikki streyma inn í tær teoretisku útbúgvingarnar.

Olaf Olsen, úr Folkaflokkinum, segði, at tað var ikki gott fyrri eitt samfelag at hava arbeidsloysi. Hann setti spurningin: skal tað almenna gera alt fyrri, at olli skulu hava sína urkomu?

Sjálvur segði hann seg avgjørt vera imóti tí, men segði, at tað skal styðjast uppundir. Sjálvur helt

hann, at tað besta, sum kann henda, er, at folk skapa sær arbeiðsplass.

Landsstýrismaðurin, sum útbúgving liggur undir, Eilíf Samuelsen, visti á, at vit hava ikki nakra skráseting av arbeidsleysum í Føroyum. Hann segði, at fáa vit eina skráseting, fylgir eisini skyldan at vísa á arbeiði.

Samfags-skylda

— Eitt og hvørt samfelag hevur skyldu til at skaffa øllum arbeiði. Um ikki, so mugu tey fáa trygging, segði Eilíf Samuelsen.

Um tølina í kanningini — sum m.a. visti, at 12 prosent av ungom arbeiða minni enn fjórðingin av vanligari arbeiðstíð í tíðarbilinum, kanningin varð gjørd — segði landsstýrismaðurin, at sjálvandi kunnu vit diskutera, um hetta er ein stórir prosentpartur ella ikki. Men hann sló fast, at kanningin visir arbeidsstøðuna, ikki arbeidsloysið, og at tølina ikki kunnu sammetast við útlendsk tøl.

Sosiala nevnd lögtingsins skal nú arbeiða viðari við spurninginum.

jo-mo

Hundrað síður um kelduskatt

Sama dag, sum freistin at leggja uppskot og mál fyrri lögtingið var úti, kom landsstýrið við einum heilum bóklingi: Løgtingsmál nr. 88/1982: SKATTALÓG (SAMTÍÐARSKATTUR) 100 síður. Men lögtingsmenn og áhoyrarar sluppu undan at hoyra Tórbjørn Poulsen, landsstýrismann í fíggarámalum, lesa allar 16 kapitlarnar, 161 greinirnar og tey mongu stykkini upp. Í alt 165 A-4-síður. Heldur ikki læs hann tær mongu viðmerkingarnar. Hetta er annars síður. Uppskotið um kelduskatt skal viðgerast í lögtinginum eftir páskir. Síðan skal uppskotið í skattanevndina, sum í minsta lagi fær ein mánað til at viðgera uppskotið i.

Ellivu milliónir í trý ár

Í morgin, 30. april, fer lögtingslógin um happaradráttarløysvið hjá Útvarpi Føroya úr gildi. Men útvarpið hevur biðið landsstýrið um at endurnýggja happaradráttarløys — V4-spælið — eitt triarskeið afturat.

Í viðmerkingunum til uppskotið sæst, at 497 V4-dráttir hava givið 19,8 mill. kr. (Síðan er talið av dráttum farið upp um 500, so komið er upp um 20 mill. kr., blaðm.).

Av teimum eru 6,8 mill. kr. goldnar í vinningum. Í skatti eru farnar 1,1 mill. kr. Meðan umsitingin hevur kostað 900.000 kr. Hetta gevur tilsamans 8,8 mill. kr. Tá hetta talið verður drigið frá, sæst, at útvarpið hevur fingið 11 mill. kr. í sin part.

Landsstýrið mælti til at samtykkja uppskotið, tí útvarpinum tørvar pening til rakstur, serstakliga til rentur og avdrátt av lánunum í samband við nýggju útvarpshúsin.

Brenni- studning- urin tann sami

Landsstýrið hevur aftur í ár lagt uppskot um at veita pensionistum brennistudning. Skotið verður upp at veita 1200 kr. til hvønn pensionist. Hetta er sama upphæddin sum í fjør. Á fíggarlógina eru settar 3,7 mill. kr. til endamálið.

Hví ikki útbúgva sosial- og barnapædagogar á læraraskúlanum

Jakub Lindenskov, úr Javnaðarflokkinum, hevur sett Eilíf Samuelsen, landsstýrismanni, ein fyrispurning. Hann spyr, hvørjar ætlanir landsstýrið hevur at stovnsæta útbúgving av sosial- og barnapædagogum á Føroya Læraraskúla.

Í viðmerkingunum sigir

Jakub Lindenskov, at tað framhaldandi er ein avísir tørvur fyrri útbunum folki til teir dagstovnar o.a. sum eru í Føroyum.

Utbúgving sum barnapædagogur fæst, sum er, bert um ein fer uttanlands at útbúgva seg.

Jakub Lindenskov heldur,

at tað er ynskiligt og betur fyrri allar partar, um henda útbúgving verður í Føroyum.

Tað eru ungfolk sum hvørt ár leita burtur at fáa sær hesa útbúgving.

Jakub Lindenskov sigur seg at enda víti, at umstøður eru at taka slíkar útbúgvingar upp á Føroya Læraraskúla.